

בבית המשפט העליון

בש"פ 5113/17

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

העורר: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט לנוער בבית המשפט המחוזי
בירושלים (כב' השופט ד' טפרברג) במ"ת 53656-06-17
מיום 23.6.2017

תאריך הישיבה: ב' בתמוז התשע"ז (26.6.2017)

בשם העורר: עו"ד לאה צמל

בשם המשיבה: עו"ד בתשבע אבגז

החלטה

1. העורר, קטין בן 15.5 שנים, נעצר ביום 17.6.2017 בחשד לזריקת אבן לעבר עובר אורח יהודי. מעצרו הוארך תחילה עד ליום 19.6.2017 ולאחר מכן עד ליום 21.6.2017. ביום 21.6.2017, בעקבות הצהרת תובע בעניינו, הוחלט להאריך את מעצרו של העורר עד ליום 25.6.2017. על החלטה אחרונה זו הגיש העורר ערר לבית המשפט לנוער בבית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופט ד' טפרברג) שקיבל את הערר בקבעו כי יש לבדוק היתכנותה של חלופת מעצר בעניינו של העורר, בייחוד בהתחשב בכך שמדובר בקטין. בית המשפט התרשם כי עניינו של העורר אינו מצדיק הארכת מעצר נוספת ונקבע כי ניתן לשחרר את העורר לחלופה שלפיה הוא ישהה במעצר בית מלא בפיקוח אביו ואמו ובכל מקרה לא ישהה לבד בבית ללא אביו. לפיכך, הורה בית המשפט המחוזי כי העורר ישוחרר ממעצר לחלופה האמורה ביום 23.6.2017 שעה 10:00, כי העורר יורחק משכונת שיח' ג'ראח וכי אסור לו ליצור קשר עם אף אחד מהמקורבים המתגוררים בשכונה זו. בכפוף לתנאים אלה ולערכויות כספיות

שנקבעו בהחלטה, הורה בית המשפט על שחרור העורר (להלן: ההחלטה בערר מעצר הימים).

2. ביום 23.6.2017, הוא המועד שנועד לשחרור העורר ממעצר, הגישה המשיבה כתב אישום בין היתר נגד העורר, ולצדו בקשה לעצור את העורר עד תום ההליכים. על פי כתב האישום, העורר ושני קטינים נוספים זרקו לעבר גבו של אדם בעל חזות יהודית דתית, המתלונן, מספר אבנים גדולות ממרחק קצר, וזאת בשל היותו יהודי. חלק מהאבנים פגעו בגבו של המתלונן וגרמו לו לחבלות ולכאבים בגבו. בגין מעשים אלו יוחסו לעורר עבירות של תקיפה בנסיבות מחמירות ממניע גזעני לפי סעיפים 382(א) ו-379 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) וסעיף 144(א) לחוק זה ושל תקיפה הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 382(א) ו-380 לחוק העונשין.

3. ביום הגשת כתב האישום כאמור, 23.6.2017 קיים בית המשפט לנוער בבית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופט ד' טפוברג) בבקשה למעצר העורר עד תום ההליכים וקבע כי העורר (והנאשמים הנוספים) יוחזקו במעצר עד להחלטה אחרת. נקבע כי המעשים המיוחסים לעורר בכתב האישום מעידים על מסוכנות ועל פעולות ממניע אידיאולוגי; וכי האירוע שבגיניו מיוחסות לעורר העבירות האמורות מנותק מאירוע אחר, אותו תיאר בא כוחו של העורר במסגרת הדיון בהארכת מעצר הימים של העורר, שבמסגרתו צוינה לחיוב התנהלותו של העורר שפעל להרגעת הרוחות במסגרת חיכוך שהתעורר בין שתי קבוצות ילדים. בסוף דברים אלה קבע בית המשפט המחוזי דיון בבקשה למעצר עד תום ההליכים ליום רביעי 28.6.2017 כדי לאפשר לבאי כוח העורר והנאשמים הנוספים לעיין בחומר החקירה וליתן עמדתם.

4. להחלטה זו מכוון הערר שלפניי, בגדרו נטען כי לא הונח טעם מספיק לשנות מהחלטת בית המשפט בערר מעצר הימים, במסגרתה כאמור הורה בית המשפט על שחרורו של העורר לחלופת מעצר, וזאת גם לאחר הגשת כתב האישום בעניינו. העורר טוען כי חומר החקירה המגולל את פרטי האירוע נושא כתב האישום הונח לעיונו של בית המשפט כבר בדיון בערר על מעצר הימים; כי המסוכנות שיוחסה לעורר קיבלה מענה שהניח את דעתו של בית המשפט המחוזי באמצעות חלופת המעצר שנבחרה, בתנאים שהוצבו; וכי לא נוספו חששות חדשים שמעוררים צורך לשנות מהאיזון שקבע בית המשפט בהחלטתו בערר מעצר הימים. עוד נטען כי אנו מצויים בעיצומו של עיד אלפיטר ובכך טעם נוסף להורות על שחרורו של העורר.

5. בדיון שלפניי טענה המשיבה כי בית המשפט המחוזי ציין בהחלטה נושא הערר כי התרשמותו מהאירוע נושא כתב האישום השתנתה לאחר הגשתו, כך שהאירוע המתואר בכתב האישום מנותק מהחיכוך שקדם לו בין שתי קבוצות ילדים ולא כולל התגרות מצד המתלונן. לפיכך, ביקשה המשיבה כי נותיר את ההחלטה נושא הערר על כנה.

6. לאחר שעיינתי בערר ושמעתי את טענות הצדדים בדיון שהתקיים לפניי, הגעתי למסקנה כי דין הערר להתקבל. לאחר שהוגשו כתב אישום ובקשה למעצר עד תום ההליכים, בית המשפט רשאי על פי בקשת הנאשם או בא כוחו לדחות את הדיון בבקשה כדי לאפשר לנאשם או לבא כוחו לעיין בחומר החקירה ורשאי הוא לצוות לצורך כך על מעצרו של הנאשם לתקופה שלא תעלה על 30 ימים (סעיף 21(ד) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים)), וכשמדובר בקטיין – לתקופה שלא תעלה על 15 ימים (סעיף 10(2) לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971 (להלן: חוק הנוער)). זאת, בנוסף לסמכותו הטבועה של בית המשפט להורות על מעצר ביניים, היינו: למשך התקופה שבין תחילת הדיון בבקשה למעצר עד תום ההליכים לבין מתן ההחלטה בה, אם מצא כי קיים "ניצוץ ראייתי" בתשתית הראייתית שהוצגה בעניין הנאשם (בש"פ 5195/13 אבו מור נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (25.7.2013); בש"פ 127/10 פיניאן נ' מדינת ישראל, פסקאות 11-12 (19.1.2010)).

7. בענייננו, בית המשפט דחה את הדיון בבקשה למעצר עד תום ההליכים עד ליום 28.6.2017 כדי לאפשר לבאי כוח העורר והנאשמים האחרים לעיין בחומר החקירה והורה על מעצרו של העורר, וזאת בסמוך לאחר שהורה על שחרורו ממעצר הימים בו היה נתון. יחד עם זאת, בהחלטתו בית המשפט לא התייחס, גם לא באופן ראשוני, לשאלת קיומו של "ניצוץ ראייתי". אמנם, בנקודת הזמן שבה אנו נמצאים עתה, קרי: לאחר הגשת כתב האישום, נדרשים תנאים שונים למעצר העורר עד תום ההליכים, מהתנאים שנדרשו כדי להורות על מעצרו עובר להגשת כתב האישום. יחד עם זאת, וגם בנתון לנקודת המוצא האמורה, סבורני כי ההחלטה נושא הערר – אשר כזכור, עניינה אך במעצר עד למועד הדיון שנקבע בבקשה למעצר עד תום ההליכים ביום רביעי 28.6.2017 – לא נתנה משקל מספק להיותו של העורר קטיין, נעדר עבר פלילי, ולכך שקיימת חלופה, על פי ממצאי בית המשפט המחוזי, שנותנת מענה למסוכנות שנשקפה מהמעשים שיוחסו לעורר כפי שהובאו בחומר החקירה שהוצג

לפניו (וזאת מבלי לקבוע מסמרות בשאלה אם חלופה זו תימצא ראויה גם לאחר הדיון בבקשה למעצר עד תום ההליכים). בשים לב לתקופה הקצרה שבה עסקינן, ימים ספורים עד למועד הדיון שנקבע בבקשה למעצר עד תום ההליכים, ומבלי להביע עמדה ביחס לבקשה אחרונה זו, סבורני כי אין מניעה לשחרר את העורר לחלופה שהוצעה לתקופה זו. נוכח דברים אלה, ובהתחשב בכך שבעניינם של קטינים – הנחיית המחוקק היא כי אין להורות על מעצרים אלא מקום שבו לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך שפגיעתה בחירותם פחותה, ומכל מקום מעצר כאמור יהיה לפרק הזמן המינימלי הנדרש לשם השגת המטרה כאמור (סעיף 11א לחוק הנוער) – אני סבור שיש להורות על שחרורו של העורר בכפוף להערתי שלהלן בנושא הערבויות הנדרשות.

סוף דבר: דין הערר להתקבל. העורר ישוחרר ממעצר בכפוף לתנאים שנקבעו בהחלטת בית המשפט המחוזי בהחלטה בערר מעצר הימים מיום 22.6.2017. פקודת השחרור תינתן בבית המשפט המחוזי בירושלים ללא דיחוי והכל בכפוף לתנאים האמורים. בנוסף לכך, עד ליום 28.6.2017 שעה 10.30 יופקד סכום נוסף במזומן בסך 8,000 ש"ח וכן שתי ערבויות צד ג' נוספות על זו שנקבעה בהחלטה האמורה של בית המשפט המחוזי, בסך 5,000 ש"ח כל אחת. זאת, על מנת להבטיח קיומם של תנאי השחרור בערובה.

למותר לציין כי בהחלטתי זו אין משום נקיטת עמדה בהתייחס לבקשה למעצר העורר עד תום ההליכים ובית המשפט יחליט בה כחוכמתו.

ניתנה היום, ב' בתמוז התשע"ז (26.6.2017).

ש ו פ ט